

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ประสิทธิผลของการให้การดูแลในระยะเปลี่ยนผ่านแก่ผู้ที่มีภาวะหัวใจวาย

ผู้เขียน นางสาวมะลิวรรณ อังคณิตย์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริรัตน์ ปานอุทัย ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงพยอม ปัญญา กรรมการ

บทคัดย่อ

ภาวะหัวใจวาย เป็นภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังที่มีการทำหน้าที่ของหัวใจห้องล่างเสื่อมลงอย่างต่อเนื่อง และผู้ที่มีภาวะหัวใจวายมีความต้องการในการจัดการเมื่อกลับไปอยู่บ้านด้วยการดูแลในระยะเปลี่ยนผ่านจากโรงพยาบาลสู่บ้าน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการให้การดูแลในระยะเปลี่ยนผ่านแก่ผู้ที่มีภาวะหัวใจวาย กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้ที่มีภาวะหัวใจวายที่มารับการตรวจรักษาที่หอผู้ป่วยอายุรกรรม แผนกผู้ป่วยในโรงพยาบาลร้อยเอ็ด ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548 และบุคลากรพยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกอายุรกรรม เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 30 ราย แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 ราย ซึ่งทั้งสองกลุ่มมีลักษณะคล้ายคลึงกันในด้านเพศ อายุ และระดับความรุนแรงของอาการตามเกณฑ์ของสมาคมโรคหัวใจแห่งนิวยอร์ก กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการให้การดูแลในระยะเปลี่ยนผ่านซึ่งสร้างขึ้น โดยการผสมผสานระหว่างทฤษฎีการเปลี่ยนผ่านและแนวปฏิบัติการดูแลในระยะเปลี่ยนผ่านแก่ผู้ที่มีภาวะหัวใจวายของเนลเลอร์ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ ประสิทธิผลของการดูแลที่ศึกษา ได้แก่ จำนวนวันนอนโรงพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการรักษา พฤติกรรมสุขภาพ ความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการ และความพึงพอใจในงานของบุคลากรพยาบาล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) โปรแกรมการให้การดูแลในระยะเปลี่ยนผ่าน 2) คู่มือการปฏิบัติตัวสำหรับผู้ที่มิภาวะหัวใจวาย 3) แบบประเมินประสิทธิผลการให้การดูแลในระยะเปลี่ยนผ่าน ทุกเครื่องมือได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพทั้งด้านความตรงตามเนื้อหาและความเชื่อมั่น และได้ค่าที่ยอมรับได้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ไคสแควร์ สถิติทดสอบค่าที ชนิด 2 กลุ่ม เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการรักษา และจำนวนวันนอนโรงพยาบาลของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน
2. ผู้ที่มีภาวะหัวใจวายกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสุขภาพภายหลังให้การดูแลในระยะเปลี่ยนผ่านมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3. ผู้ที่มีภาวะหัวใจวายกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการภายหลังให้การดูแลในระยะเปลี่ยนผ่านมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
4. ความพึงพอใจในงานของบุคลากรพยาบาลโดยรวมภายหลังให้โปรแกรมการดูแลในระยะเปลี่ยนผ่านแก่ผู้ที่มีภาวะหัวใจวายพบว่าเพิ่มขึ้น โดยระดับดีมากเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ระดับพอใช้เพิ่มขึ้นร้อยละ 30 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าในด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน การมีส่วนร่วม การดูแลผู้ป่วย และด้านคุณภาพงาน บุคลากรพยาบาลมีความพึงพอใจในระดับดีมากเพิ่มขึ้นร้อยละ 35 ร้อยละ 20 ร้อยละ 10 และร้อยละ 5 ตามลำดับ

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการดูแลในระยะเปลี่ยนผ่านทำให้ผู้ที่มีภาวะหัวใจวายได้รับการดูแลต่อเนื่องและครอบคลุม มีผลทำให้พฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมมากขึ้น และเพิ่มความพึงพอใจในคุณภาพบริการ จึงควรนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการดูแลผู้ที่มีภาวะหัวใจวายและเป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำวิจัยต่อไป